Class- III (Unit- I)
Session – 2026- 2027
Subject- Punjabi

April - 2026

Topic – ਪਾਠ-1 ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪਾਠ-2 ਕੋਮਲ ਦੀ ਸਿਆਣਪ

ਵਿਆਕਰਨ – ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ, ਵਚਨ ਬਦਲੋ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਸ਼ੁੱਧ/ਸ਼ੁੱਧ

- **No. of days required to complete the topic – 20**

1. **<u>Knowledge objective</u> – Learning Outcomes**

   ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਦੇਖਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ 'ਕਵਿਤਾ' ਵਿੱਚ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਠ-2 ਕੋਮਲ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. **<u>Understanding Objective</u>**

   ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. **<u>Skill Objective</u>**

   ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

- **<u>Previous Knowledge Testing</u>**

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?
2. ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ?
3. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿਆਣੇ ਬੱਚੇ ਕਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- **<u>Teaching Aids</u> –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **<u>Pedagogical Strategies</u>**

  ਆਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ-1 ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਠ-2 ਕੋਮਲ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਪਾਠ-2, ਸਿਆਹੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਔਖੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ, make sentences ਅਤੇ Back Exercise ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਆਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣ।

- **<u>Flash-Cards</u> –** Experimental Learning

ਵਿਆਕਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ Flash Cards ਬਣਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੱਤਰ ਗੱਤੇ ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Art Integration</u>**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ-1 ਅਤੇ ਪਾਠ-2 ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ-1 ਵਿੱਚ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਠ-2 ਰਾਹੀਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- **<u>Interdisciplinary linkages and infusion of life skills</u>**

  ਪਾਠ-1 ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਵੇਂ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਠ-2 ਕੋਮਲ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਪਾਠ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

- **<u>Recapitulation</u>**

  ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ Recapitulation ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ Oral Revisions ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **<u>Resources including ICT (Information and Communication Technology)</u>**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ Youtube Videos and link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣ।

1. https://youtu.be/QAOn60hAB64 (Ling Badlo)
2. https://youtu.be/rLjr-/6/qNM (Vachan Badlo)
3. https://youtu.be/8GP-Xodf4y8 (Virodhi Shabad)
4. https://youtu.be/TchSHK6qbI (Ashudh Shudh Shabad)

- **<u>Assessment Items</u>**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ-:

ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ	ਵਚਨ ਬਦਲੋ
1. ਮੁੰਡਾ –	1. ਤੋਤਾ –
2. ਸ਼ੇਰ –	2. ਬੋਤਲ –

- **<u>Feedback and Remedial Teaching</u>**

  Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਕੇ Reading ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਿਖਾਈ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.</u>**

1. Group Activity

2. Reading Books

3. Watching Videos

4. Charts

May - 2026

Topic – ਪਾਠ-3 ਬਰਫ਼ ਪਾਣੀ (ਦਿਮਾਗੀ ਖੇਡ) ਪਾਠ-4 ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ

ਵਿਆਕਰਨ – ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ

- **No. of days required to complete the topic – 20**
- **Learning Outcomes**
- ਪਾਠ-3 ਬਰਫ਼ ਪਾਣੀ ਪਾਠ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਖੇਡਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਠ-4 ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਵਿਆਕਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

2. <u>Previous Knowledge Testing</u>

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
2. ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- **<u>Teaching Aids</u> –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.
- **<u>Pedagogical Strategies</u>**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾਠ-3 ਅਤੇ ਪਾਠ-4 ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ ਵਾਕ-ਬਣਾਉ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਹਫਤੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਏਗਾ।

- **<u>Experimental Learning</u> –** (Role-Play)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ Role Play ਕਰਾ ਕੇ ਪਾਠ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ।

- **Art Integration**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰ ਕਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ-3 ਤੋਂ ਇਹ ਸਮਝ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਦਾਨ ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੇਡੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਠ-4 ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Recapitulation**

  ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ Oral Revision ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। MCQ worksheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ Youtube links ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ Share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸਕਣ।

- **Assessment Items**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment Sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ:

- **Practice Worksheet**

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ

ਪ੍ਰ-1 - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੇਡੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ-2 - ਹੱਥ ਨਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ

1. ਕਾਹਲੀ -
2. ਝਕਾਨੀ -

ਵਾਕ-ਬਣਾਉ

1. ਖੇਡਾਂ -

2. ਸ਼ਾਮ -

- **<u>Feedback and Remedial Teaching</u>**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ Groups ਬਣਾ ਕੇ (Peer Group) ਗਤੀਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖਣਗੇ। Writing Improve ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਲੇਖ ਰਕਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

- **<u>Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.</u>**

1. Group Activity

2. Reading Books

3. Watching Videos

4. Charts

July - 2026

Topic – ਪਾਠ-5 ਰੀਸ ਪਾਠ-6 ਮਾਮੇ ਦਾ ਵਿਆਹ

ਵਿਆਕਰਨ – ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ।

- **No. of days required to complete the topic – 20**

- **Learning Outcomes**

1. **Knowledge objective**

ਰੀਸ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਬਣਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਮੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਾਠ ਰਾਹੀਂ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. **Understanding Objective**

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. **Skill Objective**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- **Previous Knowledge**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੁੱਛੇਗਾ।

1. ਸ਼ੇਰ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਕਿਉਂ ਡਰਦੇ ਹਨ?
2. ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਰਸਮ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ?
3. ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

- **Teaching Aids –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾਠ-5 ਅਤੇ ਪਾਠ-6 ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਔਖੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ, ਵਾਕ-ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ

ਤੇ Back Exercise ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Experimental Learning</u> –** (Group Activities)

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ Groups ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਉਸ-ਉੱਪਰ Act ਜਾਂ Role Play ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖਣਗੇ।

- **<u>Art Integration</u>**

  ਪਾਠ-5 ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਲਾਈਨਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਚਿੱਤਰ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੱਚੇ ਇਸ Activity ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ।

- **<u>Interdisciplinary linkages and infusion of life skills</u>**

  ਪਾਠ-5 ਰੀਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖਤਾ ਨਾ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਪਾਠ-6 ਮਾਮੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਪਾਠ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

- **<u>Recapitulation</u>**

  ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠ-ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ ਅਤੇ Oral Revision and Written Revision ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **<u>Resources including ICT (Information and Communication Technology)</u>**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ Youtube link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

- **<u>Assessment Items</u>**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰੇ ਕੁਝ MCQ Sheets Objective type Questions ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ worksheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ

1. ਘਰ -
2. ਪਾਣੀ -
3. ਹਵਾ -

- **<u>Feedback and Remedial Teaching</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ Reading Improve ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.</u>**

1. Group Activity

2. Reading Books

3. Watching Videos

August - 2026

Topic – ਪਾਠ-7 ਬਸੰਤ (ਕਵਿਤਾ)

ਵਿਆਕਰਨ – ਗਿਣਤੀ ਲਿਖੋ, ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਸਾਲ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਨਣ

- **No. of days required to complete the topic – 21**

- **Learning Outcomes**

1. **<u>Knowledge Objective</u>**

   ਇਸ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

2. **<u>Understanding Objective</u>**

   ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

3. **<u>Skill Objective</u>**

   ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਬਸੰਤ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਹੈ।

- **<u>Previous Knowledge Testing</u>**

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਹਾਵਣੀ ਰੁੱਤ ਕਿਹੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
2. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
3. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਬਸੰਤ ਪੰਚਮੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Teaching Aids</u> –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.
- **<u>Pedagogical Strategies</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਨ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਪਾਠ ਦੀ Reading ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏਗਾ ਅਤੇ ਔਖੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-

ਅਰਥ, ਵਾਕ ਬਣਾਉ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Back-Exercise ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

- **<u>Experimental Learning</u> –** (Flash-Cards)

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ Flash-Cards ਬਣਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ Explain ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖ ਜਾਣਗੇ।

- **<u>Art Integration</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕੁਝ ਲਾਈਨਾਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Interdisciplinary linkages and infusion of life skills</u>**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

- **<u>Recapitulation</u>**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। Oral and Written Revisions ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ MCQ Work Sheets ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **<u>Resources including ICT (Information and Communication Technology)</u>**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀਆਂ Videos Share ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ।

1. https://youtu.be/watch?v=rD6KiKnUdu4

- **<u>Assessment Items</u>**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **<u>Feedback and Remedial Teaching</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹਨਾਂ ਲਈ Special Worksheets ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸਕਣ।

- **<u>Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.</u>**

1. Group Activity

2. Charts

3. Watching Videos

4. Reading Books

Unit –II

October - 2026

No. of Teaching Days – 22

Topic – ਪਾਠ- 8 ਮਹਾਂਪਾਪ

ਵਿਆਕਰਨ – ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

- **No. of days required to complete the topic – 19**
- **Learning Outcomes**

1. **<u>Knowledge objective</u>**

   ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ।

2. **<u>Understanding Objective</u>**

ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਆਵੇਗੀ।

- **<u>Previous Knowledge Testing</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

1. ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕੀ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆ ਹਨ?
2. ਨਾਂਵ ਕਿਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ?

- **<u>Teaching Aids</u> –** Chalk, Duster, Charts, Books, Youtube links.
- **<u>Pedagogical Strategies</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ, ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ Back-Exercise. ਕਰਵਾਏਗਾ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Que/Ans ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਆਕਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Youtube Videos link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

  https://youtu.be/bZuR_Br_2sK

- **Experimental Learning –** (Flash Cards)

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ Flash Cards ਬਣਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖਣਗੇ।

- **Art Integration**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਚਿਪਕਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲਾਇਨਾਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਂਵ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸੁੰਦਰ ਚਾਰਟ ਬਣਾਉਣਗੇ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਮਝਣਗੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨਹੀਂ ਖੇਡਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

- **Recapitulation**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ MCQ type Questions ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਇਹ ਸਮਝ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਝ ਆਇਆ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ doubt ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਿਆ ਸੰਬੰਧੀ videos share ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Assessment Items**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Feedback and Remedial Teaching**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Pear Group ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Charts
3. Watching Videos
4. Reading Books

November - 2026

No. of Teaching Days – 21

Topic – ਪਾਠ-9 ਅੰਨਦਾਤਾ ਪਾਠ- 10 ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ

ਵਿਆਕਰਨ – ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ, ਵਚਨ ਬਦਲੋ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

- **No. of days required to complete the topic – 18**
- **Learning Outcomes**

1. **Knowledge objective**

ਪਾਠ-9 ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਾਠ-10 ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।

2. **Understanding Objective**

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. **Skill Objective**

ਪਾਠ-9 ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਠ-10 ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Previous Knowledge Testing**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ ?

1. ਕਿਸਾਨ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?
2. ਅੰਨਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
3. ਪੰਜ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
4. ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

- **Teaching Aids –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.
- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਪਾਠਾਂ ਦੀ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਪਾਠਾਂ ਦੀ Reading ਕਰਨਗੇ। ਦੋਨੋਂ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ, ਵਾਕ ਬਣਾਉ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ ਅਤੇ Back Exercise ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Experimental Learning – (Group Activities)**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ Groups ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਉੱਪਰ Act ਜਾਂ Role Play ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਸਿਖਣਗੇ।

- **Art Integration**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਚਿਪਕਾਓ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

  ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਮਝਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।

- **Recapitulation**

  ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ। ਅਤੇ Oral Revisions, Written Revisions ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ Youtube link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

  https://youtu.be/HuQ3J9-64nI

- **Assessment Items**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ MCQ type sheets, objective type Questions ਅਤੇ ਕੁਝ worksheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ		ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ
1.	1.	ਦਿਨ -
2.	2.	ਮੋਟਾ -
3.	3.	ਹਾਰ -

- **<u>Feedback and Remedial Teaching</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ Reading Improve ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.</u>**

1. Group Activity

2. Charts

3. Watching Videos

4. Reading Books

December – 2026

No. of Teaching Days – 19

Topic – ਪਾਠ-11 ਹੰਕਾਰੀ ਘੋੜਾ ਪਾਠ=12 ਅਣਮੁੱਲੀ ਦਾਤ ਪਾਣੀ

ਵਿਆਕਰਨ – ਅਸ਼ੁੱਧ/ਸ਼ੁੱਧ, ਮੁਹਾਵਰੇ (Only meanings)

- **No. of days required to complete the topic – 16**

- **Learning Outcomes**

1. **Knowledge objective**

ਇਹਨਾਂ ਪਾਠਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣੀ ਹੈ।

2. **Understanding Objective**

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. **Skill Objective**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹੰਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Previous Knowledge Testing**

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ?
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

- **Teaching Aids –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋਂ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ, ਵਾਕ-ਬਣਾਉ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋਨੋਂ ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ **Back Exercises** ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ

ਜਾਣਗੀਆਂ। ਅਸ਼ੁੱਧ/ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣਨ ਲਈ ਕਹੇਗਾ ਮੁਹਾਵਰੇ ਕਰਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਏਗਾ।

- **Experimental Learning** – (Role-Play)

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ Role-Play ਕਰਾ ਕੇ ਪਾਠਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਪਾਠਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ।

- **Art Integration**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤੇ ਚਿਪਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

- **Recapitulation**

  ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ Oral Revisions ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ MCQ worksheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ Youtube links ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣ।

  https://youtube.com/watch?v=i_bPoh4gKHG

- **Assessment Items**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **<u>Feedback and Remedial Teaching</u>**

  Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਿਖਾਈ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.</u>**

1. Group Activity

2. Charts

3. Watching Videos

4. Reading Books

Class- III

January - 2027

No. of Teaching Days – 19

Topic – ਪਾਠ-13 ਭਵਿੱਖ

ਵਿਆਕਰਨ – ਆਮ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ, ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ

- **No. of days required to complete the topic – 16**

- **Learning Outcomes**

1. **Knowledge objective**

   ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਆਮ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਠ-13 ਰਾਹੀਂ ਨਕਲ ਦੀ ਭੈੜੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣੀ ਹੈ।

2. **Understanding Objective**

   ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. **Skill Objective**

   ਇਸ ਪਾਠ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

- **Previous Knowledge Testing**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

1. ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?
2. ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ?

- **Teaching Aids –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਔਖੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ, ਵਾਕ-ਬਣਾਉ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਆਮ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਰੋਜ਼ਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਏਗਾ।

- **Experimental Learning –** (Role-Play)

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ Role-Play ਕਰਾ ਕੇ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ।

- **Art Integration**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲੇਗੀ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਰੇਡੀਓ ਵੀ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹੈ।

- **Recapitulation**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ MCQ type Questions ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਇਹ ਸਮਝ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਝ ਆਇਆ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ doubt ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ videos share ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

  https://youtu.be/r7SUmthn498

- **Assessment Items**

  ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

  ਆਮ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਉੱਤਰ

1. ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?

2. ਕਿਸ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

3. ਨਾਸਾ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ?

- **Feedback and Remedial Teaching**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Pear Group ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity

2. Charts

3. Watching Videos

4. Reading Books

February - 2027

No. of Teaching Days – 23

Topic – Revision of all Topics

- **No. of days required to complete the topic – 20**

- **Learning Outcomes**

1. <u>Understanding Objective</u>

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. <u>Knowledge Objective</u>

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

- **<u>Previous Knowledge Testing</u>**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
2. ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Teaching Aids</u> –** Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.
- **<u>Pedagogical Strategies</u>**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ Revision worksheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਆਪਕ ਇਹ ਜਾਣ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਇਆ ਹੈ ਜਾ ਨਹੀਂ।

- **<u>Experimental Learning</u> –** (Work-sheets)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ worksheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **<u>Art Integration</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ Flash Cards ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣਗੇ।

- **<u>Interdisciplinary linkages and infusion of life skills</u>**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- **<u>Recapitulation</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Oral Revision ਰਾਹੀਂ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

- **<u>Resources including ICT (Information and Communication Technology)</u>**

  ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Youtube link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖ ਸਕਣ।

- **<u>Assessment Items</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Revisions ਲੈਣ ਲਈ MCQ, Worksheets, Fill-ups ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **<u>Feedback and Remedial Teaching</u>**

  ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Revisions ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **<u>Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.</u>**

1. Group Activity
2. Charts
3. Watching Videos
4. Reading Books